

OBSAH

Úvod	7
I. DÍL	
VÝCHODISKO A CÍL: ŽIVOTNÍ ÚROVEŇ A ZPŮSOB ŽIVOTA	
1. ŽIVOTNÍ ÚROVEŇ A JEJÍ MÍSTO V SOCIALISTICKÉ EKONOMICE	14
1.1. Předmět a metoda	14
1.1.1. <i>Životní úroveň jako systém uspokojování potřeb</i>	25
1.2. Zdroje a faktory růstu životní úrovně	33
1.2.1. <i>Základní zdroje růstu životní úrovně</i>	34
1.2.2. <i>Faktory ovlivňující vývoj životní úrovně</i>	36
1.3. Místo a funkce životní úrovně v socialistické ekonomice	39
1.3.1. <i>Ekonomický systém</i>	40
1.3.2. <i>Řízení ekonomického systému z nadstavby</i>	50
1.3.3. <i>Dvojitá funkce životní úrovně v socialistické ekonomice</i>	55
2. POTŘEBY A JEJICH USPOKOJOVÁNÍ	61
2.1. Pojem potřeby	61
2.1.1. <i>Obecně o vzniku a uspokojování potřeb</i>	61
2.1.2. <i>Ekonomické chápání životních potřeb</i>	68
2.1.3. <i>Klasifikace a pořadí potřeb</i>	71

2.2.	Potřeby a poptávka	81
2.2.1.	<i>Poptávka jako společenské uznání potřeb</i>	81
2.2.2.	<i>Koupěschopná poptávka</i>	83
2.3.	Substituce a komplementarita	92
2.3.1.	<i>Podstata a projevy substituce</i>	92
2.3.2.	<i>Využívání možností substituce na národohospodářské úrovni</i>	94
2.3.3.	<i>Komplementarita</i>	98
2.4.	Potřeby, spotřeba a výroba (nabídka)	100
2.4.1.	<i>Spotřeba jako prostředek uspokojování potřeb</i>	100
2.4.2.	<i>Rozumné potřeby a racionalita spotřeby</i>	102
2.4.3.	<i>Potřeby, spotřeba a výroba (nabídka)</i>	105
2.5.	Úloha potřeb a poptávky při plánování životní úrovně	110
3.	SPOLEČENSKÉ A OSTATNÍ HMOTNÉ PODMÍNKY USPOKOJOVÁNÍ POTŘEB	117
3.1.	Formy rozdělování životních prostředků	117
3.1.1.	<i>Socialistický způsob rozdělování</i>	117
3.1.2.	<i>Pracovní příjmy</i>	119
3.1.3.	<i>Sociální příjmy</i>	123
3.1.4.	<i>Přímé uspokojování potřeb</i>	125
3.1.5.	<i>Diferenciace v peněžních příjmech domácností</i>	127
3.1.6.	<i>Životní minimum</i>	131
3.1.7.	<i>Ostatní formy znovurozdělení</i>	134
3.2.	Pracovní podmínky	136
3.2.1.	<i>Časové podmínky</i>	137
3.2.2.	<i>Materiální podmínky</i>	142
3.3.	Struktura mimopracovního času a jeho využití	145
3.4.	Životní prostředí	150
3.4.1.	<i>Tvorba obytného prostředí</i>	153
3.4.2.	<i>Tvorba pracovního prostředí</i>	154
3.4.3.	<i>Ochrana životního prostředí</i>	155
3.4.4.	<i>Některé problémy efektivnosti</i>	161

4. ŽIVOTNÍ ZPŮSOB	165
4.1. Vymezení pojmu	165
4.2. Způsob života jako systém	169
4.3. Životní činnosti	175
4.4. Kapitalistický a socialistický způsob života	179
4.5. Možnosti a nástroje společenského formování způsobu života v socialismu	186
5. HISTORICKÁ PODMÍNĚNOST ŽIVOTNÍ ÚROVNĚ	190
5.1. Kapitalismus: Konzumní společnost	190
5.2. Socialismus: Rozvoj člověka	202

II. DÍL

NÁSTROJ: PLÁNOVÁNÍ ROZVOJE ŽIVOTNÍ ÚROVNĚ

6. PLÁNOVITÉ ŘÍZENÍ ROZVOJE ŽIVOTNÍ ÚROVNĚ	210
6.1. Zákony společenského rozvoje a společenské cíle	210
6.2. Národohospodářské plánování jako sociálně ekonomické plánování	216
6.3. Nástroje celospolečenských subjektů při řízení rozvoje životní úrovně	226
6.4. Plán rozvoje životní úrovně jako výsledek nepřetržitého rozhodovacího procesu v průběhu pětiletky	230
6.5. Zvláštnosti dlouhodobého, střednědobého a běžného řízení rozvoje životní úrovně	233
6.5.1. Řízení dlouhodobé	234
6.5.2. Střednědobé řízení	240
6.5.3. Krátkodobé řízení	241
6.6. Rozvoj životní úrovně jako součást státního plánu rozvoje	243
7. BILANCE A UKAZATELE ROZVOJE ŽIVOTNÍ ÚROVNĚ	246
7.1. Bilance národního důchodu	247
7.2. Rozhodovací procesy o proporcích v užití národního důchodu	253
7.3. Ukazatele stavu a dynamiky životní úrovně	259

8. PLÁNOVÁNÍ SPOTŘEBY ZBOŽÍ A SLUŽEB	269
8.1. Plánování koupěschopné poptávky	269
8.1.1. Uplatnění bilance peněžních příjmů a výdajů obyvatelstva	270
8.1.2. Vliv maloobchodních cen na koupěschopnou poptávku	282
8.1.3. Statistické podklady pro analýzu koupěschopné poptávky a spotřeby	288
8.2. Plánování osobní spotřeby	291
8.2.1. Osobní hmotná spotřeba	291
8.2.2. Plánování maloobchodního obratu	295
8.3. Plánování rozvoje placených služeb	303
8.3.1. Plán výdajů obyvatelstva za služby	306
8.3.2. Plánování rozvoje jednotlivých odvětví služeb	309
8.3.3. Plánování rozvoje bydlení	314
9. PLÁNOVÁNÍ SPOLEČENSKÉ SPOTŘEBY OBYVATELSTVA A ROZVOJE ODVĚTVÍ BEZPLATNÝCH SLUŽEB	317
9.1. Sociální politika	317
9.2. Vymezení ukazatele společenské spotřeby obyvatelstva	320
9.3. Plánování rozvoje školství, zdravotnictví a sociálního zabezpečení	322
9.4. Plánování ochrany a tvorby životního prostředí	329
9.5. Plánování společenské spotřeby obyvatelstva	331
10. PROGNOTICKÉ METODY	336
10.1. Některá metodologická východiska	337
10.2. Kvantitativní metody při dlouhodobém prognózování	344
10.3. Metody projekcí při střednědobém a krátkodobém prognózování spotřeby	347

10.3.1. <i>Postupy při konstrukci modelů</i>	347
10.3.2. <i>Koeficienty pružnosti a poptávkové (spotřební) funkce</i>	351
10.3.3. <i>Přehled poptávkových funkcí pro modelování vývoje spotřeby</i>	354
ZÁVĚR	360
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	366
VĚCNÝ REJSTŘÍK	374

INSTITUT PRŮMYŠLOVÉHO DESIGNU
knihovna
PRAHA 1, Na poříčí 24